

เค้าโครงการสอน

วรรณกรรมขนบธรรมเนียมประเพณี (Literary Works Occasioned by Tradition) THG๒๔๐๒

ภาคการศึกษา ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๑. คำอธิบายรายวิชา

ที่มา รูปแบบ วัตถุประสงค์ แนวคิด ความเชื่อ คุณค่า และความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับวิถีชีวิต
ขนบธรรมเนียมประเพณี

History, style, objective, concept, belief, value and relation between literature, life, custom and tradition.

๒. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้พื้นฐานในการศึกษาเรื่องวรรณกรรมขนบธรรมเนียมประเพณี เข้าใจคุณค่าและ
ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับขนบธรรมเนียม ประเพณี และสังคม

๓. อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรุณญา อัจฉริยบดี

๔. สถานที่ติดต่อ ห้องพัก ๓๕๔๗ หรือทางอีเมล warunya.aj@ssru.ac.th

๕. แผนการสอนแต่ละสัปดาห์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	รูปแบบการ เรียนการสอน	โปรแกรม/วิธีการ สอน	การจัดการเนื้อหา	การวัดผล
๑-๒	- ปฐมนิเทศ ชี้แจงรายวิชา การวัดและประเมินผล - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ วรรณกรรมและวรรณคดีไทย - ความหมาย ขอบเขตและ ลักษณะของวรรณกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย - ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ชนบประเพณีไทย	๖	Onsite Online	Google Meet Google Classroom	PowerPoint ผู้เรียนได้รับคำถามไป ค้นคว้าข้อมูล คนละ ๑ ข้อ ผู้ เรี ย น อ ภิ ป ร า ย แลกเปลี่ ยนความ คิดเห็น	ลงชื่อเข้าชั้นเรียน การพูดอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น นักศึกษานำคำตอบมา แลกเปลี่ยนและร่วม อภิปรายกัน
๓-๕	-วรรณกรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีที่กล่าวถึงพิธีการ โดยตรง ได้แก่ พระราชพิธีสิบ สองเดือน นางนพมาศ โคลง พระราชพิธีท้าว	๙	Onsite Online On demand	Google Meet Google Classroom	PowerPoint เอกสารประกอบการ สอน YouTube	ลงชื่อเข้าชั้นเรียน นักศึกษาแลกเปลี่ยนและ แสดงความคิดเห็นที่มีต่อ การอ่านวรรณคดีเรื่อง พระราชพิธีสิบสองเดือน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	รูปแบบการเรียนการสอน	โปรแกรม/วิธีการสอน	การจัดการเนื้อหา	การวัดผล
	ทศมาส พระราชกรัณยานุสร และวัฒนธรรม และคุณค่าด้านต่าง ๆ				ผู้เรียนอ่านวรรณคดีพระราชพิธีสิบสองเดือน	
๖-๗	- วรรณคดีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบพิธี ได้แก่ ลิลิตโองการแข่งน้ำ ฉันทดุษฎีสังเวยกล่อมช้าง	๖	Onsite Online On demand	Google Meet Google Classroom	PowerPoint Word เอกสารประกอบการสอน ผู้เรียนอ่านเรื่องลิลิตโองการแข่งน้ำและดุษฎีสังเวยกล่อมช้าง	ลงชื่อเข้าชั้นเรียน ถามตอบ นักศึกษาแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านวรรณคดีเรื่องลิลิตโองการแข่งน้ำและดุษฎีสังเวยกล่อมช้าง
๘	สอบกลางภาค	๓	Onsite	Word PDF		ลงชื่อเข้าชั้นเรียน ข้อสอบกลางภาค
๙-๑๑	- วรรณกรรมที่มีการสอดแทรกเรื่องราวขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย แบ่งเป็น วรรณกรรมเกี่ยวกับขนบประเพณีบางประเภท ได้แก่ สุภาษิตพระร่วง โคลงพาลีสอนน้อง โคลงทศรถสอนพระราม โคลงราชสวัสดิ์ กฤษณาสอนน้องคำฉันท์ สุภาษิตสอนหญิง	๙	Onsite Online On demand	Google Meet Google Classroom	PowerPoint Word เอกสารประกอบการสอน YouTube ผู้เรียนอ่านวรรณกรรมเกี่ยวกับขนบประเพณีบางประเภท	ลงชื่อเข้าชั้นเรียน ถามตอบ นักศึกษาแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านวรรณกรรมทำความเข้าใจคุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณี
๑๒-๑๔	วรรณกรรมบางเรื่องที่สอดแทรกขนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ ลิลิตพระลอ ทวาทศมาส สมุทรโฆษคำฉันท์ กาพย์ห่อโคลงนิราศธารโศก รามเกียรติ์ ลิลิตพยุหยาตราเพชรพวง พระอภัยมณี ขุนช้างขุนแผน อิเหนารามเกียรติ์ โคลงดั้นเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ	๙	Onsite Online On Demand	Google Meet Google Classroom	PowerPoint Word เอกสารประกอบการสอน ผู้เรียนอ่านวรรณกรรมที่ ส อ ด แ ท ร ก ข น บ ธี ร ม เนิ ย ม ประเพณี	ลงชื่อเข้าชั้นเรียน ถามตอบ นักศึกษาแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านวรรณกรรมที่ ส อ ด แ ท ร ก ข น บ ธี ร ม เนิ ย ม ประเพณี

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน (ชม.)	รูปแบบการเรียนการสอน	โปรแกรม/วิธีการสอน	การจัดการเนื้อหา	การวัดผล
	พุทธเลิศหล้านภาลัย นิราศเดือน					
๑๕-๑๖	- ขนบธรรมเนียมประเพณีในปัจจุบันและความแตกต่างในอดีตที่ปรากฏในวรรณคดีไทยแต่ละสมัย	๖	Onsite Online On Demand	Google Meet Google Classroom	PowerPoint Word ผู้เรียนอธิบายความเหมือนและแตกต่างของวรรณกรรมขนบธรรมเนียมประเพณี	ลงชื่อเข้าชั้นเรียน ถามตอบ นักศึกษาอธิบายและบอกได้ว่าขนบธรรมเนียมประเพณีในอดีตแตกต่างจากปัจจุบันอย่างไร และเพราะเหตุใด
๑๗	สอบปลายภาค	๓	Onsite	Word PDF		ลงชื่อเข้าชั้นเรียน ข้อสอบปลายภาค

๖. วิธีการประเมินผลการเรียน (๑๐๐ คะแนน)

๖.๑ คะแนนเก็บ (๕๐ คะแนน)

- แบบฝึกหัดและทดสอบย่อย ๒๐ คะแนน
- การเข้าชั้นเรียนและมีส่วนร่วมในกิจกรรม ๑๐ คะแนน
- กิจกรรมกลุ่มและการนำเสนอหน้าชั้นเรียน (งานกลุ่ม ๒ ครั้ง) ๒๐ คะแนน

๖.๒ คะแนนสอบ (๕๐ คะแนน)

- สอบกลางภาค ๒๐ คะแนน
- สอบปลายภาค ๓๐ คะแนน

๗. หนังสือ ตำรา และเอกสารประกอบการเรียนการสอน

๗.๑ ตำราและเอกสารหลัก

- ๑) นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. (๒๕๒๔). *วรรณคดีเกี่ยวกับขนบประเพณีของไทย*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- ๒) บาหยัน อิมสำราญ. (๒๕๕๙). *วรรณคดีพระราชพิธี*. นครปฐม: คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ๓) เบญจมาศ พลอินทร์. (๒๕๒๔). *วรรณคดีขนบประเพณีและศาสนา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ๔) วรณญา อัจฉริยบดี. (๒๕๖๓). *เอกสารประกอบการสอนวรรณกรรมขนบธรรมเนียมประเพณี*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

๗.๒ เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- ๑) จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ. (๒๕๐๙). *พระราชพิธีสิบสองเดือน*. กรุงเทพฯ: ร.พ.เจริญธรรม.
- ๒) ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต. (๒๕๔๗). *อ่านโองการแข่งน้ำขบปีวิเคราะห์และถอดความ*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ๓) *ตำราพระราชพิธีเก่าและตำราทวาทศพิธี*. (๒๕๔๘). กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม.
- ๔) บำราบปรปักษ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าฯ กรมพระยา. (๒๕๔๕). *โคลงพระราชพิธีทวาทศมาส*. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.
- ๕) เบญมาศ พลอินทร์. (๒๕๔๒). *วรรณคดีขนบประเพณี พระราชพิธีสิบสองเดือน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ๖) ประจักษ์ ประกายพิทยากร. (๒๕๑๙). *ประเพณีและไสยเวทวิทยาในชุมชนข้างชุมชนแผน*. กรุงเทพฯ: เจริญธรรม.
- ๗) วรณญา อัจฉริยบดี. (๒๕๖๓). *บทบาทการควบคุม ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และอุดมการณ์ทางสังคมในคำฉันท์ดุขมูสิ่งเวยกล่อมข้าง*. งานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ๘) ศิลปากร, กรม. (๒๕๓๐.) *วรรณกรรมสมัยอยุธยา เล่ม ๒*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- ๙) สมบัติ พลายน้อย. (๒๕๑๒). *เกร็ดโบราณคดีประเพณี*. พระนคร: แพร่พิทยา.
- ๑๐) สมปราษฎ์ อัมมะพันธ์. (๒๕๓๖). *ประเพณีและพิธีกรรมในวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ๑๑) สุภาพรรณ ณ บางช้าง. (๒๕๓๕). *ขนบธรรมเนียมประเพณี: ความเชื่อและแนวการปฏิบัติในสมัยสุโขทัยถึงสมัยอยุธยาตอนกลาง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

๗.๓ เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- ๑) มุลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี. (๒๕๕๐). *นามานุกรมวรรณคดีไทย ชุดที่ ๑ ชื่อวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.
- ๒) *วรรณคดีแห่งชาติ เล่ม ๑*. (๒๕๕๖). กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.